

GAUTENG PROVINCE
EDUCATION
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

PROVINSIALE EKSAMEN

JUNIE 2023

GRAAD 9

NASIENRIOLYNE

**EKONOMIESE EN BESTUURSWETENSKAPPE:
DIE EKONOMIE EN ENTREPRENEURSKAP
VRAESTEL 2**

6 bladsye

EXEMPLAR

AFDELING A: ALLE ONDERWERPE

VRAAG 1

1.1 PASITEMS

1.1.1	C – Globale mark ✓
1.1.2	A – Gemengde ekonomie ✓
1.1.3	B – Mark ✓
1.1.4	D – Tersiëre sektor ✓
1.1.5	F – Ekonomiese kringloop model ✓

5

1.2 VUL DIE ONTBREKENDE WOORD/E IN

1.2.1	primêre ✓
1.2.2	wins ✓
1.2.3	Ewig ✓
1.2.4	bepaalde hulpbronne ✓
1.2.5	kapitaal ✓

5

TOTAAL AFDELING A: 10

10

AFDELING B: DIE EKONOMIE

VRAAG 2: EKONOMIESE STELSLS

2.1	Gemengde ekonomiese stelsel ✓		(1)
2.2	2.2.1	<ul style="list-style-type: none"> Vrye beweging van kapitaal stimuleer ekonomiese groei in arm lande en skep werksgeleenthede. ✓ Dit gee verbruikers 'n groot aantal ingevoerde produkte om van te kies. ✓ (Enige ander relevante antwoord.)	(1)
	2.2.2	<ul style="list-style-type: none"> Globalisering het 'n invloed op die kultuur van die mense gehad. ✓✓ Globalisering het daartoe gelei dat mense dieselfde kleredrag en dieselfde soort kos eet as gevolg van internasionale besigheid. ✓ (Aanvaar enige ander relevante en korrekte antwoorde.)	(2)
2.3	<ul style="list-style-type: none"> Dit het ten doel om wins vir die besigheid te maak. ✓✓ Entrepreneurs besluit watter goedere te produseer. Die werkers en ondernemings maak geld uit die produksie van goedere. ✓✓ (Enige TWEE van die bogenoemde vir 2 punte elk. Aanvaar enige ander korrekte en relevante antwoord.)		(4)

[8]

VRAAG 3: EKONOMIESE KRINGLOOP

3.1	A – Onderneming ✓ B – Goedere mark ✓ C – Verkoop van goedere en dienste ✓ D – Betaal belasting ✓ E – Verkoop van die produksiefaktore ✓	(5)
3.2	<ul style="list-style-type: none"> Die regering koop die goedere en dienste wat deur die onderneming geproduseer word en betaal hulle die ooreengekome prys. ✓ ✓ Die regering ontvang belasting van die besighede wat hulle woor gebruik om die land se dienste te verbeter bv. die infrastruktuur. (Enige ander korrekte en relevante antwoord.) 	(2)
3.3	BTW ✓ Invoerbelasting Sondebelasting/Aksynsbelasting (Enige ander korrekte en relevante antwoord.)	(1)

[8]

VRAAG 4: PRYSTEOORIE

4.1	Vraag en Aanbod van Fanta Bessie		
			(6)
4.2	R15 ✓		(1)
4.3	Die wet van aanbod bepaal dat hoe hoër die prys van die produk, hoe laer die hoeveelheid aangebied, en hoe hoër die prys van 'n produk, hoe hoër die hoeveelheid aangebied.		(2)
			[9]

9

TOTAAL AFDELING B: 25

AFDELING C: ENTREPRENEURSKAP

VRAAG 5: SEKTORE VAN DIE EKONOMIE

5.1	Prentjie A – Primêre ✓ Prentjie B – Tersiere ✓ Prentjie C – Sekondêre ✓	(3)
5.2	Primêre sektor – ontgin rou materiale uit die natuur. ✓✓ Sekondêre sektor – verander rou materiale in finale goedere. ✓✓ Tersiere sektor – diensondernemings soos banke, vervoer, ens. ✓ (Enige ander korrekte en relevante antwoord.)	(6)
5.3	Die primêre sektor benodig masjinerie van die sekondêre sektor ✓✓ om rou materiale uit die natuur te ontgin, die sekondêre sektor benodig rou materiale om goedere te produseer. ✓✓ Die tersiere sektor benodig die vervaardigde goedere van die sekondêre sektor om te verkoop. ✓✓ (Enige ander korrekte en relevante antwoord.)	(6)

[15]

15

TOTAAL AFDELING C: 15

TOTAAL: 50